Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 22/16
U Luxembourgu 1. ožujka 2016.

Presuda u spojenim predmetima C-443/14 i C-444/14
Kreis Warendorf/Ibrahim Alo i
Amira Osso/Region Hannover

Sud donosi odluku o međuodnosu slobode kretanja korisnika međunarodne zaštite i mjera kojima se nastoji olakšati njihova integracija

Korisnicima međunarodne zaštite može se nametnuti obveza boravišta ako su u većoj mjeri suočeni s poteškoćama u integraciji nego druge osobe koje nisu građani EU-a i koje zakonito borave u državi članici koja je odobrila tu zaštitu

U skladu s Direktivom Unije[1], države članice moraju dopustiti slobodno kretanje unutar svojeg državnog područja osobama kojima su odobrile status korisnika međunarodne zaštite[2] uz ista ograničenja koja vrijede za druge osobe koje nisu građani EU-a i koje zakonito borave u njima.

Njemačko pravo propisuje da dozvola za boravak mora biti uvjetovana obvezom boravišta u određenom mjestu (u daljnjem tekstu: obveza boravišta) ako korisnici supsidijarne zaštite primaju socijalne povlastice. S jedne strane, cilj te obveze može biti prikladna raspodjela troškova tih povlastica između različitih nadležnih institucija. S druge strane, njezin cilj može biti olakšanje integracije osoba koje nisu građani EU-a u njemačko društvo.

Ibrahim Alo i Amira Osso sirijski su državljani koji su pristigli u Njemačku 1998. odnosno 2001. te im je bio odobren status supsidijarne zaštite. Usto im je bila nametnuta obveza boravišta, a što oni osporavaju pred njemačkim sudovima. Spor je stoga upućen Bundesverwaltungsgerichtu (Savezni upravni sud, Njemačka), koji postavlja upit Sudu o usklađenosti obveze boravišta s Direktivom.

Svojom današnjom presudom Sud ponajprije utvrđuje da **Direktiva obvezuje države članice da osobama kojima su odobrile status korisnika supsidijarne zaštite omoguće ne samo mogućnost slobodnog kretanja na njihovu državnom području nego i mogućnost izbora mjesta svojeg boravišta na tom državnom području**. Stoga je obveza boravišta, koja se nameće tim osobama, ograničenje slobode kretanja zajamčene Direktivom. Kada se ta obveza nameće samo korisnicima supsidijarne zaštite koji primaju socijalnu pomoć, tada ona predstavlja i ograničenje pristupa tih korisnika socijalnoj zaštiti predviđenoj pravom Unije.

U tom kontekstu Sud naglašava da korisnici supsidijarne zaštite ne mogu u načelu biti podvrgnuti sustavu koji u odnosu na izbor njihova boravišta više ograničava nego sustav koji se općenito primjenjuje na osobe koje nisu građani EU-a i koje zakonito borave u dotičnoj državi članici, kao ni sustavu koji u odnosu na pristup socijalnoj pomoći više ograničava nego sustav koji se primjenjuje na državljane te države.

Ipak, Sud smatra da je moguće obvezu boravišta nametnuti samo korisnicima supsidijarne zaštite ako oni s obzirom na cilj koji se nastoji postići predmetnim nacionalnim propisom nisu stavljeni u situaciju koja je objektivno usporediva sa situacijom osoba koje nisu građani EU-a i koje zakonito borave u dotičnoj državi članici ili sa situacijom državljana te države.

[1] Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248.)

[2] Status supsidijarne zaštite može se odobriti osobama koje nisu građani EU-a i koje ne ispunjavaju uvjete za dobivanje statusa izbjeglice, ali zbog opravdanih razloga imaju potrebu za međunarodnom zaštitom.

Nadalje, Sud priznaje da premještaj korisnika socijalnih povlastica odnosno njihova neravnomjerna koncentracija na državnom području države članice mogu podrazumijevati neprikladnu raspodjelu financijskih troškova povezanih s tim povlasticama između različitih nadležnih institucija. Međutim, takva neravnomjerna raspodjela troškova nije posebno povezana s mogućom kvalifikacijom osoba koje primaju socijalne povlastice kao korisnika supsidijarne zaštite. U tim se okolnostima **Direktiva protivi tomu da se radi ostvarenja prikladne raspodjele troškova povezanih s dotičnim povlasticama obveza boravišta nametne samo korisnicima statusa supsidijarne zaštite**.

Nasuprot tomu, Sud navodi da je njemački sud dužan provjeriti jesu li korisnici supsidijarne zaštite koji primaju socijalnu pomoć u većoj mjeri suočeni s poteškoćama u integraciji nego osobe koje nisu građani EU-a, zakonito borave u Njemačkoj i primaju socijalnu pomoć. U slučaju da te dvije kategorije osoba nisu u usporedivoj situaciji s obzirom na cilj olakšanja integracije osoba koje nisu građani EU-a u Njemačkoj, **Direktiva se ne protivi tomu da se korisnike statusa supsidijarne zaštite podvrgne obvezi boravišta radi promicanja njihove integracije** pa čak i ako se takva obveza ne primjenjuje na druge osobe koje nisu građani EU-a i koje zakonito borave u Njemačkoj.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliiana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "Europe by Satellite" ☎ (+32) 2 2964106